

Sygnatura akt I C 717/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca: SSR Małgorzata Adamek-Rogowska

Protokolant: Magdalena Mastej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2016 r. w K.

sprawy z powództwa Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko M. R.

o zapłatę

powództwo oddała.

Sygn. akt I C 717/16

UZASADNIENIE

Powód Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. R. kwoty 502,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27.02.2015r.do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu żądania twierdził, że pozwana oraz (...) S.A. zawarli w dniu 11.07.2011r. umowę pożyczki, na podstawie której pozwana otrzymała określoną kwotę pieniężną. Zobowiązała się ją zwrócić na warunkach określonych w umowie. Pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania niespłaconą kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z kwotą odsetek z tytułu opóźnienia. Wierzytelność wynikająca z niespłaconej należności została na mocy umowy przelewu wierzytelności z 27.10.2015r. przelana na rzecz powoda.

Pozwana nie stawiała się na rozprawę, ani też nie zajęła stanowiska na piśmie, wobec czego sąd na podstawie art. 339 § 1 k.p.c. wydał wyrok zaoczny, którym jednak powództwo oddalił z następujących przyczyn.

Fakt, że pozwany nie wdaje się w spór nie oznacza, sąd jest zwolniony z oceny zasadności żądania opartego na twierdzeniach zgłoszonych w pozwie (zob. min. orzeczenia S.N. z 15.09.1967 r. w sprawie III CRN 175/67, Biuletyn S.N. 1974, nr 1 poz. 4, z 21. 05.1971 r. III CRN 99/71B. S..N. 1971, nr 7 -8, poz. 123, z 7.06. 1972, (...) 30/72, LEX nr 7094).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11.07.2011r.pozwana M. R. zawarła z (...) S.A. umowę pożyczki. Zgodnie treścią umowy jej przedmiotem było udzielenie pożyczki w wysokości 900 zł. Oplata przygotowawcza została ustalona na 45 zł. Pozwana miała spłacać pożyczkę w 55 tygodniowych ratach, w wysokości 28,31 zł każda. Roczna stopa oprocentowania została określona na 20 % i wynosiła w skali roku 104,98 zł. Z tytułu kosztów obsługi pożyczki w domu pozwana miała zapłacić kwotę 507,07 zł, Całkowita kwota do zapłaty została ustalona na 1 557,05 zł, całkowity koszt pożyczki na 149,98 zł. Czas trwania umowy wynosił 60 tygodni. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania została określona na 34,26 %. Umowa

przewidywała, że za każde 100 zaległości pożyczkodawca będzie wysyłał jednorazowo monit, którego koszt miał wynosić 20 zł, miał on być doliczany do salda zadłużenia i wymagalny przy najbliższej spłacie raty.

Dowód: umowa pożyczki z k.29-30

W dniu 27.10.2015r. między powodem Prokura Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą we W. a (...) S.A. z siedzibą w C. została zawarta umowa przelewu wierzytelności, obejmująca – według zapisów załącznika do umowy – także wierzytelność wynikająca z umowy zawartej z pozwaną w dniu 11.07.2011r.

Dowód: umowa przelewu wraz załącznikiem k. 6-10

Sąd zważył, co następuje:

Zawierając przedmiotową umowę pożyczki z pozwaną posłużono się wzorcem umowy wykorzystywanym przez poprzednika prawnego powoda przy zawieraniu umów pożyczki.

Zgodnie z art. 385 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, jeżeli zostały sformułowane jednoznacznie. Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu.

Wynagrodzeniem za korzystanie przez pożyczkobiorcę z pożyczki są zasadniczo odsetki, których górny pułap w celu zapobieżenia lichwie został wyznaczony przepisem art.359 § 2 k.c. jako czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Wysokość pozostałych opłat, powinna być ekwiwalentem tego rodzaju usługi i co do zasady odpowiadać rzeczywistym kosztom poniesionym z tego tytułu.

Umowę pożyczki z pozwaną zawartą w dniu 11.07.2011r. pod rządem poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100 , poz.1081 ze zm.). Zgodnie z art. 7 a tej ustawy łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, z wyłączeniem udokumentowanych lub wynikających z innych przepisów prawa kosztów , związanych z ustanowieniem , zmianą lub wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczeń, w tym kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu, nie może przekroczyć 5 % kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego. W orzecznictwie uznawano, iż ograniczenie to dotyczy także kosztów obsługi pożyczki w domu (zob. np. orzeczenie Sądu Okręgowego w Elblągu z 28.03.2013r., I Ca 56/13). Postanowienia umowy zawartej z pozwaną naruszają wymienione unormowanie, albowiem poza opłatą przygotowawczą wynoszącą 45 zł , a zatem maksymalne 5 % kwoty udzielonego kredytu, z tytułu kosztów obsługi pożyczki w domu pozwana miała zapłacić kwotę 507,07 zł, co wobec sprzeczności z wymienionym zapisem ustawowym należy uznać za obciążenie, które nie zasługiwało na uwzględnienie.

Niezależnie od tego opłata za obsługę pożyczki w domu nie została uwzględniona w całkowitym koszcie pożyczki, (mimo, że stanowi ponad połowę kwoty pożyczki), w rzeczywistej stopie oprocentowania, co jest nieprawidłowe i dezinformuje konsumenta. Stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z 16.02.2005r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007r., nr 50 poz. 331 ze zm.) za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uznaje się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy, w szczególności czyny nieuczciwej konkurencji , do których należy, zgodnie z art. 3 ust.1 ustawy z 16.04.1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2007r., Nr 171, poz.1206) działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Na nieprawidłowości praktykowane min. przez Euro P., godzące w zbiorowe interesy konsumentów, zwrócił uwagę w raporcie z czerwca 2013r. w sprawie opłat stosowanych przez instytucje parabankowe Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (s. 60, 79).

Także koszty z tytułu czynności związanych z wezwaniami do zapłaty powinny zasadniczo odpowiadać kosztom rzeczywiście poniesionym z tego tytułu. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 15.06.2012r., XVII Amc 5345/11 uznał za niedozwolone i zakazał jednemu z banków wykorzystywania min. postanowienia dotyczącego opłat za wysłanie wezwań do zapłaty w wysokości 15 zł. Klauzula w tym zakresie jest zapisana w rejestrze klauzul niedozwolonych pod poz. 5331. W wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16.01.2013r., (...), za niedozwoloną została uznana opłata za wysłanie monitu w wysokości 10 zł. Decyzją z 8.09.2014r., nr (...), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zakwestionował min. opłatę naliczaną przez jeden z banków za monit telefoniczny w wysokości 9 zł.

Wyroki prawomocne w zakresie klauzul niedozwolonych korzystają z prawomocności rozszerzonej, stosownie do art.479⁴³ k.p.c. i sąd uwzględnia je z urzędu. W zawartej z pozwaną umowie przewidziano opłatę za monit w kwocie 20 zł, miała ona być doliczana do salda zadłużenia i wymagalna przy najbliższej spłacie raty.

Z tych względów w świetle zaistniałych w sprawie wątpliwości sąd zobowiązał powoda do wskazania min. jakie kwoty pozwana zapłaciła na poczet zobowiązania i jak zostały zarachowane, co jest istotne, gdyż powód mógł zaliczać ewentualne spłaty najpierw na poczet należności ubocznych - kosztów. Powód wskazał, że żądana kwota obejmuje 438,42 zł z tytułu należności głównej, 51,14 zł z tytułu odsetek naliczonych przez wierzyciela pierwotnego, 13,13 zł z tytułu odsetek naliczonych przez powoda (k.28). Powód jednak mimo zobowiązania nie wyjaśnił kwestii dokonanych pozwaną spłat i sposobu ich zarachowania. Na powodzie spoczywa ciężar dowodu zarówno co do zasady jak i wysokości roszczenia. W tym stanie rzeczy, nie można było uznać, aby powód wykazał zasadność roszczenia w dochodzonej pozwem kwocie, nie można bowiem wykluczyć, a wręcz jest wysoce prawdopodobnym, że pozwana dokonała na poczet pożyczki wpłat – zważywszy na sumę pożyczki i zasady jej udzielenia – (całkowita kwota do zapłaty została ustalona na 1 557,05 zł, żądanie pozwu obejmuje 502,69 zł) i że została ona zaliczona na nienależną w świetle zapisów art. 7 a poprzednio obowiązującej ustawy o kredycie konsumenckim, opłaty za obsługę pożyczki w domu, a także na koszty monitów.

Z tych względów powództwo podlegało oddaleniu.